

2019

*Збірник наукових статей
за матеріалами V Всеукраїнської
науково-практичної конференції
(за міжнародною участю)*

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ
СИСТЕМ В УМОВАХ
ТРАНСФОРМАЦІЙНОЇ
ЕКОНОМІКИ»
11 – 12 квітня 2019 р.**

**ЧАСТИНА 2
Секції 3,4,5**

Національна металургійна академія України
Кафедра фінансів
11.04.2019

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Інститут модернізації змісту освіти

Національна металургійна академія України

Українська інженерно-педагогічна академія

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова

Львівський національний аграрний університет

***Збірник наукових статей
за матеріалами V Всеукраїнської науково-
практичної конференції
(за міжнародною участю)***

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ В УМОВАХ
ТРАНСФОРМАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ»**

11-12 квітня 2019 р.

м. Дніпро

Лист МОН України від 16.01.2019 №22.1/10-123

УДК 330.111.66:316.422

Актуальні проблеми соціально-економічних систем в умовах трансформаційної економіки: Збірник наукових статей за матеріалами V Всеукраїнської науково-практичної конференції за міжнародною участю (11 – 12 квітня 2019 р.). Частина 2. – Дніпро: НМетАУ, 2019. – 572 с.

У збірнику містяться матеріали доповідей V Всеукраїнської науково-практичної конференції за міжнародною участю «Актуальні проблеми соціально-економічних систем в умовах трансформаційної економіки» (11-12 квітня 2019 р.). Для науковців, викладачів, фахівців-практиків, студентів економічних спеціальностей

Програмний комітет конференції:

Ковальчук К.Ф., д.е.н., професор, декан факультету економіки та менеджменту Національної металургійної академії України

Прохорова В.В., д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки та організації діяльності суб'єктів господарювання Української інженерно-педагогічної академії

Журавльова Т.О., к.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Одеського національного університету імені І.І.Мечникова

Грицина О.В., к.е.н., доцент, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Львівського національного аграрного університету

Сокиринська І.Г., к.е.н., доцент, завідувач кафедри фінансів Національної металургійної академії України

Мушнікова С.А., к.е.н., доцент кафедри фінансів Національної металургійної академії України

За додержання норм авторського права, достовірність наведених фактичних даних, посилань на джерела, імена та назви несе відповідальність автор матеріалів.

© Національна металургійна академія України, 2019

Список використаної літератури

1. Про приватизацію державного і комунального майна [Електронний ресурс] / Верховна Рада України; Закон України від 18 січня 2018 р. № 2269-VIII. - Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2269-19>.

2. Прохоров Б. Мала приватизація: хто з областей заробив найбільше [Електронний ресурс] / VoxUkraine - незалежна аналітична платформа. – 2019. – Режим доступу до ресурсу: <https://voxukraine.org/uk/connector/hto-z-oblastej-zarobiv-najbilshe/>.

3. Мала приватизація [Електронний ресурс] / ProZorro.Продажі - електронна торгова система. – 2019. – Режим доступу до ресурсу: <https://prozorro.sale/mala>.

*Внукова Н. М.,
доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри управління фінансовими послугами,
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця*

НОРМАТИВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Успіх інноваційної діяльності вимірюється глобальним інноваційним індексом [4]. В умовах глобалізації постає необхідність активізації інноваційної діяльності.

Впровадження інновацій постійно гальмується через обмеженість фінансових ресурсів, які спрямовуються на розвиток інноваційних підприємств.

У квітні 2019 року в НАПрН України відбувся Круглий стіл «Регіональні інноваційні ініціативи: завдання та шляхи вирішення» , на якому розглядалися питання щодо внесення змін до Закону України «Про наукові парки» та європейський досвід розробки стратегій розвитку регіональної інноваційної системи. Продовжує бути актуальним питання щодо фінансування розвитку інноваційних підприємств, інструменти якого суттєвого обмежуються

державним регулюванням використання бюджетних коштів і не впровадженні інструментів комерціалізації відносин в інноваційній сфері.

Обов'язковими складовими інноваційної діяльності є: проведення науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт; створення інновації; комерціалізація інновації та ін.. Упровадження кожної з них вимагає наявності значної кількості різних видів ресурсів, зокрема, фінансових.

Можлива відсутність або обмеженість належного фінансового забезпечення не дозволяє реалізувати інноваційні пропозиції, тому поряд з інноваційної діяльністю має бути інвестиційна, яка здебільшого має довгий термін окупності та високий ризик, що не приваблює інвесторів. Отже, необхідно використовувати альтернативні джерела фінансування оновлення основних засобів [1], що є обов'язковим при інноваційній діяльності.

Система фінансового забезпечення інноваційної діяльності підприємства складається із багатьох елементів, серед яких форми та джерела інвестування, способи та форми, суб'єкти та пріоритетні напрями.

Всі ці складові організації процесу фінансування інноваційної діяльності використовуються при здійсненні будь-яких інноваційних заходів. Основними принципами цього процесу є чітко встановлена мета, на яку спрямована інновація, обґрунтованість інструментів та методів, які будуть використані; залучення всіх потенціальних джерел фінансування.

При загальній обмеженості обсягів фінансової підтримки інноваційної діяльності в Україні є певний перелік джерел, які можуть для цього використовуватися: це кошти Державного та місцевих бюджетів; власні кошти спеціалізованих державних і комунальних фінансових та кредитних установ; власні чи запозичені кошти суб'єктів інноваційної діяльності; кошти (інвестиції) фізичних і юридичних осіб; інші джерела, не заборонені законодавством України [3]. У фінансово-господарській діяльності інноваційних підприємств частіше за все дані форми можуть оптимально поєднуватися для відтворення власної моделі фінансування.

Глава 4.8 проекту Інноваційного кодексу України визначає інноваційне підприємство як суб'єкта господарювання, виключним видом діяльності якого є наукова, науково-технічна та інноваційна діяльність, спрямована на розробку, вироблення та реалізацію та комерціалізацію інноваційних продуктів [2]. Отже, всі питання фінансування майже не можуть відрізнятися від будь-якого суб'єкта господарювання. Але відмінність полягає у потребі забезпечення державної підтримки інноваційного підприємництва. У цьому напрямі необхідно створити привабливий інвестиційний клімат та механізми, а особливо стимули для підняття рівня зацікавленості у введенні новачків через розробку нових положень правового регулювання і стимулювання інноваційного розвитку та захисту інтересів учасників інноваційної діяльності.

Проведений аналіз динаміки та структури джерел фінансування встановив, що вітчизняні підприємства для вирішення питань інноваційного розвитку використовують здебільшого власні кошти (близько 60 % в середньому), основу яких становить прибуток.

Обмеженість джерел фінансування інноваційної діяльності спричинена не тільки фінансовою кризою, військовими діями, зниженням кредитного рейтингу України, але відсутністю організаційних стимулів для пошуку інших джерел фінансування.

Враховуючи світовий досвід, можна відзначити, що при домінуванні приватної економіки, дійсно фінансування здійснює приватний сектор, але роль держави теж є відчутною щодо сприяння виробництву знань та технологій стратегічного характеру, створенні інфраструктури та сприятливих інституційних умови для інноваційної діяльності приватних компаній.

Серед проблем нормативного регулювання, які стримують інноваційну діяльність в Україні, можна виділити певну фрагментарність при наявності багатьох різних законів, численнях підзаконних актів КМУ, а також значної кількості актів відомчого характеру. Отже необхідно повернутися до створення Інноваційного кодексу, що суттєво б полегшило організаційний супровід інноваційної діяльності та вивільнило ресурси для її фінансування.

Список використаної літератури

1. Внукова Н.М. Удосконалення управління вибором джерел оновлення необоротних активів підприємства / Н.М.Внукова, Пристінська М. В. // Управління розвитком: Збірник наукових праць. – 2016. - № 2(184). – С. 49-54.
2. Проект Інноваційного кодексу України – Х.: Право, 2011.- 136 с.
3. Про інвестиційну діяльність :Закон України від 18.09.1991 р. № 47 (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>.
4. National Association of Manufacturers [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nam.org>.

*Гетьман О. Л., к.е.н.,
старший науковий співробітник
Інститут проблем ринку та економіко-
екологічних досліджень НАН України
helenagetman24@gmail.com*

ЕКОЛОГІЗАЦІЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ¹

Екологізація інноваційного розвитку регіонів пов'язана перш за все з спрямуванням інноваційних процесів на розроблення, створення та впровадження нововведень у вигляді нової продукції, технології, методу, форми організації виробництва тощо, які безпосередньо або опосередковано сприяють мінімізації негативного впливу виробництва та споживання на навколишнє середовище та вирішенню екологічних проблем [1, 2]. На державному рівні створено законодавчі основи переходу на новий підхід управління економіко-екологічними системами. Одним з провідних принципів побудови методів управління економіко-екологічними відносинами, на нашу

¹ Публікація виконана в рамках наукового проекту «Розробка стратегій інноваційного розвитку для регіонів України на засадах глокалізації (на прикладі Одеської області)» за рахунок коштів бюджетної програми «Підтримка розвитку пріоритетних напрямів наукових досліджень» (КПКВК 6541230)